

אָפּרִים לוצאטן

(סן דניאלי חס"ז, גר בלונדון כמה שנים ומת בלונגה בשנת תקנ"ב)

א

החקים והמשפטים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם

מי זֶה האיש שחר שלום צד קָבַר
לשָׁבֶת בְּטַח כָּל-יָמָיו מִסָּעַר.
פֶּה בְּדַרְכֵי מִלֶּךְ, אֵל מֵט אֵל עֲבָר.
כִּי זֶה הֵיבֵל כָּל-טוֹב, אֲפִי זֶה הַשָּׁעַר :

5 צל הוֹן מְשִׁישׁ, בַּק לֹא תִסַּח צל שָׁבֶר,
אָמָה תִּחְקָם, בַּק לֹא תִבּוֹז אִישׁ בְּעַר,
בְּנֹעַם תִּתְרָאֶה לְקִרְאָת כָּל-גֹּבֵר,
אֵת הַיָּשִׁישׁ תִּתְּדֹר, תִּחּוֹן תִּנְעֹר.

אל נָא תִּהְיֶה אִם לֹא תִשְׁפֹּט כָּל-אָמֵר,
אל נָא תִשְׁפֹּט אִם לֹא תִחְקֹר כָּל-טָעַם, 10

א

- 4'1 מי זֶה, מי האיש הרוצה לשבת כל ימיו בשלום ובשלחה,
ואם הוא רוצה עליו ללכת בדרכים אשר אראה לו.
9 אל נא תהגה, לפני דיבורך עליך לשקול כל דבר.
10 כל טעם, כל דבר.

קלט

אפרים לוצאטו

אל נא תחקר את הנשקב מחמר.

אם יש צולתה קך, אחר אל תבת,
אם זר שמך נאץ, אל מט בנצם,
שיתה תמיד יראת שדי אל נכח.

ב

למען ציון לא אחשה

ציון הנדקה, כי צד האפר
האל המתנשא הטה פניך;
ילמען צנוטך וקהות שניך.
את אמץ האמים הרבה נפר:

5 קמי? קמי. נאנה, בפאר נשפר
תופיצי מסביב? כי אז בנניך
ירנו בצדקה, ומתי מוניך
גבושו גסד כפחוב בספר.

קול פתנים על מפלמך אריקה.

11 מחומר, מאדם הקרוץ מחומר.

14 אל נוכח, לנוכח פניך.

ב

4 ויסר, הפרה.

5 נאנה, כינוי לציון.

8 ככתוב בספר, ישעיה מא, יא ועוד.

10 אָשם, אָשאָף, אָצָרִים, אָף אָרִיצ.
כִּי מִמֶּכֶת מִכֶּךָ מִכָּה גַם אָנִי.

אָרִיד בְּמָרִי שִׁיחֵי וּמֵאֵר אָהִיקָה.
שְׁלוֹם לֹא יִהְיֶה לִּי, עַד כִּי נִגְיַע
יוֹם הַבְּהִיר הַהוּא כִּי תִפְוֹנֵנִי.

ג

עַל הַרוּפָא הַנוּפֵל שְׂדוּד בְּרֶשֶׁת הָאֵהָבָה

יִלְדָה יָסָה אַחַת וּמֵאֵר אֹהֶבֶת
בָּאָה בֵּיתָה רוּפָא מְזוּר לְקַסֵּת.
לֵאמֹר, כִּי זֶה יָמִים נִפְשָׁה כּוֹאֶבֶת.
אָף בְּלִילוֹת רַחֵק מִמֶּנָּה נִסֵּת.

5 עוֹד הַשְּׁגֵל הַזֹּאת אֲצִלוּ נִצְבֶּת.
שְׁלַח יָדוֹ לְחִקוֹר אִם יֵשׁ בְּקִדְחָת,
וּתְצַח בְּלִבּוֹ פְתָאם שְׁלֵהֶבֶת
אָהֵב, נִלְכַּד גַּם הוּא אֶל הַפְּסֵת.

10 אשום, ע"ם ישעיה מב, יד.
14 יום הבהיר ההוא, יום הגאולה.

ג

5 השגל, כאן במובן אשה סתם.
8 נלכד, במחלת האהבה.

קמא

אפרים לוצאטו

נדקם אף משמאָה תִּיהַּ הַגָּבֵר
10 צד החולה שנית הטיבה טעם:
כי הארון, האין מרפא לשבר?

אז הוא: מה, רציתי, אל-נא מתשוכי,
חבשי את את-פצעי אמןם הפעם,
לא הרפא, אף החולה אנכי.

ד

עזה כמות אהבה

אחי הפחורים אם נא משקיפו
הילד העור נאנה מנגד,
גלו את-ציניכם וראה הוסיפו,
כי הוא מסתיר חצים פסת מנגד.

5 הא שפתותיו רכו, הטף יטיפו
כל-ענג, כל-ששון, כל-טוב, כל-מגד.

10 הטיבה, הטיבה הברה (דברים ה, כח), ושמא יש לנסח:
השיבה טעם (משלי כו, טז),
12 אז הוא, אמר.

ד

2 הילד העור, המשורר העיר כאן: הו קופידו אליל האהבה,
4 כי הוא מסתיר, גם כאן יש הערה מאת המשורר: רוח
החרו הציקה לי, וערום כסיתי בגד,

בַּק שְׂרָצָסִיו זָרִים, הַקֵּף יִקִּיפוּ
כָּל-אֶנּוּ, כָּל-מַרְמָה, כָּל-רִיב, כָּל-בְּגָד.

גַּם אֲנֹכִי מֵאֵז אֵלָיו נִקְרָאתִי,
אֵף הוּא כַּמְצַחֵק בִּי שָׁנָה וַחֲצִי 10
חַנְנִי בַּנְדָּבָה מָה הַתְּאֻנִּיתִי.

אוֹלָם כִּתְמוֹל שְׁלֹשׁוֹם דְּרָךְ עַד רַגַע
קִשְׁתוֹ הַנּוֹרָאָה נִוִּיר בִּי חֲצִי,
וְרָאוּ, כִּי בִלְבָבִי שָׁשָׂה הַגִּנְעֵע.

ה

הַשִּׁיר הַזֶּה לְשׁוֹנוֹ חֲרַב חֲדָה
וְהַרְוֵפָאִים מִשְׁחַק לוֹ

----- v ----- v -----

רוֹפֵא, יִמִּין יָדָיו צָרִי כוֹתֶבֶת,
וְשִׁמְאֵל מְלֵא כֶּסֶף כָּבֵד הַצִּיָּעָה.
יִבְטַח אַרוֹכְתוֹ לְכָל-עֲצָבָת,
נִחְסָיו לְקַבֵּל שָׁו וּבֵל הַגִּיָּעָה.

11 חנני כנדבה, ולא בחציו המכאיבים.

13 הצִי, חץ (שמואליא כ, לו).

ה

2 הציעה, לקבל שכר.

4 ובל הגיעה, הרפואה המובטחת.

5 אם נצרה תתסל, יאחר שבת
על ירקתי ערשה צדי הרגישה.
אך אם זקנה היא, אשר כואבת.
ישלים שקדתי צד ארגישה.

10 צת אחזה ידו אשר הפילה
יום יום, לפי נוצה, תללים אלה,
בינו ובין שוטר קצט אבדילה.

רק מה? הלא ערקם רחקה, עקב
כי הוא ימותת רק ענושי סלה,
זה יערג נקי ונשא עקב.

10 לפי נוצה, לפי העט שרשמה את הרפואת.

11 שוטר, המעניש בעונש מות את הפושעים.

14 יהרג, ע"פ תהלים י, ח. ונשא עקב, יקבל שכר, ע"פ

ע"פ תהלים יט, יב.